Porträttbild och upphovsrätt

Formellt och informellt språk. Skillnader i språkanvändning beroende på mottagare, syfte och sammanhang. Ansvarsfullt agerande vid kommunikation i digitala och andra medier - Svenska/Svenska som andraspråk, Årskurs 4-6

Syfte

Uppgiften handlar om att börja fundera över frågor som rör bildrättigheter och upphovsrätt, något som är mycket spännande men också oerhört viktigt i vårt digitala samhälle.

Läraren reflekterar

För ett tag sedan fick jag ett tips av Linda Sternö. Hon brukar använda en uppgift med porträttbilder för att få elever och studenter att fundera över frågor som: Vem äger bilden? Får jag lägga ut bilder hur som helst? Får jag ta bilder på vem som helst? Får jag spara bilder som jag tagit på andra personer?

Metod

Först och främst måste man se till att alla elever har en kamera eller en enhet med kamerafunktion. När det är gjort delar man in klassen i par. Eleverna ska sedan ställa tre frågor till varandra:

1. Får jag ta en bild av dig?
2. Får jag visa bilden för andra?
3. Får jag spara bilden på min enhet?

Man visar en fråga åt gången och eleverna inleder med att ställa fråga 1 till varandra. Får de ett ja tar de ett foto på varandra. Får de ett nej tar de inte ett foto. Därefter ställer de den andra frågan. Får de ett ja kan eleverna i paret visa bilderna för andra grupper. Sedan ställer de den tredje frågan till varandra. Får de ett ja sparar de bilden. Får de ett nej tar de bort bilden.

När eleverna ställt de tre frågorna får de tid att reflektera över sina egna svar men också över klasskompisens svar. De kan exempelvis fundera över: Hade de svarat likadant hela tiden? Skilde sig svaren åt? Hur kändes det att få dessa frågor? Var det något som de oroade sig för?

Elevernas svar kan sedan följas upp i ett samtal i helklass. Ofta kan man se att paren under övningen fastnat i frågor som:

- Kan jag få se på bilden och godkänna att den är ok?
- Vad ska du göra med bilden?
- Varför vill du spara bilden?
- Får man ta bilder och lägga upp dem utan samtycke?

Det brukar också bli intressanta diskussioner om etiska aspekter och juridiska aspekter och hur dessa inte alltid går hand i hand. Vill man veta mer om vad som gäller med bilder och att lägga ut bilder i sociala medier kan man läsa vidare här: Upphovsrätten för bilder i skola. Man kan också kolla in denna film från Statens Medieråd.

Bifogad video: https://www.youtube.com/embed/DySBTux0bYU?feature=oembed

Lgr22 Syfte

Utveckla förmåga att formulera sig och kommunicera i tal och skrift, urskilja språkliga strukturer och följa språkliga normer.

Inskickad av: Jenny Edvardsson, Wendes, Kristianstad
CC BY NC SA

Centralt innehåll*

Språkbruk, yttrandefrihet och integritet i digitala och andra medier och i olika sammanhang.

Betygskriterier*

Eleven samtalar om och diskuterar varierande ämnen på ett sätt som utvecklar samtalen och diskussionerna **väl**. Eleven framför åsikter med **väl** underbyggda argument. Dessutom förbereder och genomför eleven muntliga framställningar med **väl fungerande** struktur och innehåll och **god** anpassning till syfte, mottagare och sammanhang.

Eleven skriver olika slags texter med **god** språklig variation, **väl fungerande** struktur och innehåll samt **god** anpassning till texttyp, syfte, mottagare och sammanhang. Eleven följer språkliga normer på ett **väl fungerande** sätt.

* årskurs 7-9

CC BY NC SA